

TÕRVA VALLAVOLIKOGU**MÄÄRUS**

Tõrva

19. märts 2026 nr

**Vanema poolt kaetava osalustasu kehtestamine
Tõrva valla alusharidusasutustes**

Määrus kehtestatakse alusharidusseaduse § 46 lõike 4 alusel.

§ 1. Üldsätted

Määrusega kehtestatakse Tõrva Vallavalitsuse (edaspidi *vallavalitsus*) hallatavate alusharidusasutuste (edaspidi *lasteaed*) rahastamisel lapsevanema poolt kaetav osalustasu ja selle tasumise kord.

§ 2. Osalustasu suurus

- (1) Osalustasu ühe lapse eest on 35 eurot kuus ning samaaegselt lasteaia käiva ühe pere kolmandast lapsest alates on osalustasu 20 eurot lapse kohta kuus.
- (2) Alates 1. aprillist 2027 on osalustasu ühe lapse eest 4% Vabariigi Valitsuse kehtestatud töötasu alammäärast kuus ning samaaegselt lasteaia käiva ühe pere kolmandast lapsest alates on osalustasu 3% Vabariigi Valitsuse kehtestatud töötasu alammäärast lapse kohta kuus.

§ 3. Osalustasu tasumine

- (1) Osalustasu maksmise kohustus algab lapse lasteaia nimekirja arvamise kuust ja lõpeb lapse lasteaia nimekirjast väljaarvamise kuuga.
- (2) Osalustasu maksmise periood on 11 kuud aastas.
- (3) Kui laps kasutab lasteaia kollektiivpuhkuse ajal valverühma, tasub vanem osalustasu ka selle aja eest. Avaldus tuleb esitada vallavalitsuse kodulehe kaudu 1. maiks.
- (4) Vanemal on õigus taotleda suvekuudeks (juuni, juuli, august) osalustasu vabastust, juhul kui tema laps kolmel järjestikusel kuul lasteaia kohta ei kasuta. Avaldus tuleb esitada vallavalitsuse kodulehe kaudu 1. maiks.
- (5) Osalustasu makstakse igakuiselt vallavalitsuse koostatud arve alusel selles märgitud tähtajaks.

§ 4. Rakendussätted

- (1) Tõrva Linnavolikogu 16. juuni 2015 määrus nr 8 „Vanemate poolse osalustasu määr ja tasumise kord Tõrva linna lasteaedade rahastamisel“ tunnistatakse kehtetuks.
- (2) Helme Vallavolikogu 29. aprilli 2015 määrus nr 4 „Helme valla lasteaedade rahastamisel vanemate poolse osalustasu määr ja tasumise kord“ tunnistatakse kehtetuks.
- (3) Põdrala Vallavolikogu 25. novembri 2011 määrus nr 9 „Lasteaia rahastamisel vanemate poolse osalustasu määr ja tasumise kord“ tunnistatakse kehtetuks.

- (4) Hummuli Vallavolikogu 29. jaanuari 2014 määrus nr 4 „Koolieelse lasteasutuse muude kulude vanemate poolt kaetava osa määra kehtestamine“ tunnistatakse kehtetuks.
- (5) Määrus jõustub 1. mail 2026.

Karl Kirt
volikogu esimees

Seletuskiri

Tõrva Vallavolikogu määruse „Vanema poolt kaetava osalustasu kehtestamine Tõrva valla alusharidusasutustes“ eelnõu juurde

Alusharidusseadus sätestab, et lasteaia rahastamise ühe osa moodustab vanemate poolt kaetav osa. Vanemate poolt kaetav osa ühe lapse kohta ei või ületada 20 protsenti Vabariigi Valitsuse poolt kehtestatud palga alammäärast.

Kohaliku omavalitsuse üksus kehtestab munitsipaallasteaia osalustasu ja toidukulu päevamaksumuse, mis võib olla diferentseeritud sõltuvalt laste arvust perekonnas, sotsiaalmajanduslikust taustast või muudest asjaoludest.

Hetkel on Tõrva vallas kehtestatud lasteaia osalustasu suuruseks linna lasteaedades 23 eurot, millest 15 eurot on kohatasuks ning 8 eurot õppevahendite osaliseks katteks. Ritsus ja Alal on osalustasu 10 eurot kuus, millest 5 eurot on kohatasu ning 5 eurot õppevahendite osaliseks katmiseks. Riidajas on osalustasu 12 eurot kuus, millest 3 eurot on kohatasu ning 9 eurot õppevahendite osaliseks katmiseks. Hummulis on osalustasu 12 eurot, millest 7,8 eurot on kohatasu ning 4,2 eurot on õppetasu.

Vallavalitsus teeb volikogule ettepaneku määrata Tõrva valla lasteaedades kohatasu summaks kuus 35 eurot. Vallavalitsus teeb volikogule lisaks ettepaneku toetada peresid, kus samaaegselt käib lasteaias rohkem kui kaks last, küsides kohatasu 20 eurot lapse kohta alates kolmandast lapsest. Alates 01.04.2027 on kohatasu suuruseks 4 protsenti Vabariigi Valitsuse poolt kehtestatud palga alammäärast, pere kolmandast lapsest alates 3 protsenti palga alammäärast.

Tõrva valla lasteaedades lapsevanema poolt tasutavad osalustasud on kehtestatud üle 10 aasta tagasi st hetkel kehtivad veel ühinenud omavalitsustes (Tõrva, Helme, Hummuli ja Põdrala) kehtestatud määrad (vt tabel)

Kehtivad osalustasud

Lasteaed	Laste arv	Õppetasu	mitme kuu eest aastas	Kohatasu	mitme kuu eest aastas	1 lapse eest aastas	Laekumine eelarvesse koos tasaarvestusega
Mõmmik	130	8,00 €	9	15,00 €	11	237,00 €	28 810,00 €
Tõrvalill	52	8,00 €	9	15,00 €	11	237,00 €	12 324,00 €
Hummuli	14			12,00 €	12	144,00 €	2 016,00 €
Riidaja	18	9,00 €	9	3,00 €	11	114,00 €	2 052,00 €
Ritsus	36	5,00 €	9	5,00 €	9	90,00 €	3 240,00 €
Ala	9	5,00 €	9	5,00 €	9	90,00 €	810,00 €
							49 252,00 €

Viimase viie aastaga on vallas alushariduse kulud kasvanud üle 70 %, toiduainete kulud aga 100%. Toitlustamine lasteaedades on lapsevanemale tasuta alates 2018. aastast.

	2025	2024	2023	2022	2021	2020
	Kulud aastate lõikes tuhat eurot.					
Alushariduse kogukulu Tõrva vallas	2 121	1 884	1 751	1 467	1 301	1 224
sh personalikulud	1 636	1 481	1 408	1 130	1 011	982
sh toiduainete kulud	86	84	78	58	47	42

Planeeritavad osalustasud lasteaedades alates 01.04.2026

Lasteaed	Laste arv (keskm.)	Kohatasu	mitme kuu eest aastas	1 lapse eest aastas	Laekumine eelarvesse aastas
Mõmmik	130	35,00 €	11	385,00 €	50 050,00 €
Tõrvalill	52	35,00 €	11	385,00 €	20 020,00 €
Hummuli	14	35,00 €	11	385,00 €	5 390,00 €
Riidaja	18	35,00 €	11	385,00 €	6 930,00 €
Ritsu	36	35,00 €	11	385,00 €	13 860,00 €
Ala	9	35,00 €	11	385,00 €	3 465,00 €
					99 715,00 €

Selleks, et vanemad oleksid motiveeritud lastele suvekuudel puhkust andma ning direktoril oleks võimalik õpetajate töökoormust planeerida, oleme võimaldanud avalduse alusel kohatasust vabastamist, kui vanem kasutab seda kolmel järjestikusel suvekuul.

Tõrva valla naaberomavalitsustest on Otepääl kehtestatud lapsevanema poolseks omaosaluseks 7% (62,02 €) Vabariigi Valitsuse pool kehtestatud palga alammäärast lapse kohta kuus. Kohatasu rakendatakse üldjuhul 12 kuul aastas. Lapse toidukulu päevamaksumus Otepääl lasteaias on alates 1. juulist 2025 1,24 eurot (hommik 0,25, lõuna 0,62 ja õhtuode 0,37 eurot).

Mulgi vallas on kinnitatud lapsevanemate poolt tasutavaks osalustasu määraks 5% (44,30 €) Vabariigi Valitsuse kehtestatud töötasu alammäärast kuus. Karksi-Nuia ja Abja-Paluoja lasteaedades on toidukulu päevamaksumus 1,20 eurot.

Valga vallas on kinnitatud lapsevanemate poolt tasutavaks osalustasu määraks 3% (26,58 €) Vabariigi Valitsuse kehtestatud palga alammäärast lapse kohta kuus Valga Lasteaias Buratino ja Valga Lasteaias Kaseke on toidupäeva maksumus 5.35 eurot, millest lapsevanema osalus alates 1. märtsist 2023.a. on 2.75 eurot päeva kohta (hommik 0.00, lõuna 2.75, oode 0.00).

Viljandi vallas on kinnitatud lapsevanemate poolt tasutavaks osalustasu määraks alates 1. septembrist 2018 täisajaga koha kasutamisel 25 eurot lapse kohta kuus. Iga järgneva samast perest lasteaias käiva lapse eest lapsevanem osalustasu ei maksa.

Toidukulu päevamaksumus Viljandi linna lasteaedades on alates 01.09.2025 3,25 eurot (km-ga). Viljandi linna lasteaedades vanema poolt kaetava toidukulu päevamaksumuse suuruseks on 1,758 eurot.

Tähelepanu väärt on fakt, et teistes valdades lisandub kohatasule juurde ka toidupäeva maksumuse osaline tasu, Tõrva vallas lapsevanemad ei pea toidupäeva eest tasuma ka edaspidi.

Vallavalitsuse koostatud eelnõus oli planeeritud määruse jõustumise ajaks 01.04.2026.

Tõrva Lasteaed Mõmmik hoolekogu arutas osalustasu küsimust 09.02.2026 koosolekul. Hoolekogu ei olnud vastu osalustasu tõstmisele. Tehti ettepanek tõsta kohatasu hiljem kui 01.04.2026 ning kaaluda järk-järgulist üleminekut maapiirkonnas, tõstes kohatasu 35 euroni kuus alates 01.09.2026.

Tõrva Vallavolikogu haridus- ja kultuurikomisjon vaatas määruse eelnõu läbi 11.02.2026 ja tegi ettepanekud:

- tõsta Tõrva linna lasteaias kohatasusid 35 euroni.

- tõsta Tõrva Lasteaed Mõmmik Ritsu õppekoha ja Tõrva Kooli Ala, Riidaja ja Hummuli lasteaia kohatasud 25 euron.
- Määruse jõustumine 01.05.2026.
- Alates 01.04.2027 siduda Tõrva valla lasteaedade kohatasud kehtiva töötasu alammääraga (4%).

Tõrva Vallavolikogu majandus-eelarvekomisjon vaatas määruse eelnõu ja laekunud ettepanekud läbi 12.02.2026 koosolekul ja tegi ettepaneku määruse jõustamiseks alates 01.05.2026.

Vallavalitsus nõustus ettepanekuga määruse jõustumise osas alates 01.05.2026 ja nimetatud muudatus on eelnõusse sisse viidud.

Tõrva Kooli hoolekogu arutas osalustasu küsimust 18.02.2026 koosolekul, kus otsustati teha ettepanek Tõrva vallavalitsusele kaaluda lasteaia osalustasu järk- järgulist tõstmist ja soodustust alates teisest lapsest.

19.02.2026 toimus volikogus määruse eelnõu I lugemine.

Muudatusettepanekute esitamise tähtajaks oli 02. märts 2026.

27.02.2026 saabus anonüümne lapsevanemate pöördumine, milles leiti, et Ala, Hummuli, Riidaja ja Ritsu on väikesed piirkonnad, kus töökohti on piiratud hulgal, palgatase on tagasihoidlik ja elukallidus on viimastel aastatel märkimisväärselt tõusnud. Palutakse volikogul kavandatav otsus veelkord läbi mõelda.

Seotult antud teemaga tegid volikogu Reformierakonna liikmed muudatusettepaneku Tõrva valla 2026. a. eelarvesse jätta ära lasteaia kohatasude tõus võrreldes 2025. aastaga.

Tõrva Vallavolikogu haridus- ja noorsootöökommisjon arutas eelnõud uuesti 10. märtsil 2026 ja tegi ettepaneku määrus esitatud kujul kehtestada alates 01.05.2026.

Tõrva Vallavalitsus kiitis määruse eelnõu 11.03.2026 heaks ning esitas eelnõu volikogu esimehele volikogu istungi päevakorda võtmiseks.

Seletuskirja koostas:

Ülle Juht
abivallavanem
ylle.juht@torva.ee